

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU MEMORANDUMA
O SUGLASNOSTI IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
I VLADE UJEDINJENOG KRALJEVSTVA VELIKE BRITANIJE
I SJEVERNE IRSKE O PROVEDBI VOJNIH VJEŽBI I OBUKE
I PRUŽANJU POTPORE DRŽAVE DOMAĆINA**

I. USTAVNA OSNOVA

Odredba članka 139. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske temelj je za donošenje Zakona o potvrđivanju Memoranduma o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o provedbi vojnih vježbi i obuke i pružanju potpore države domaćina potpisanog u Zagrebu 12. rujna 2006. godine u izvorniku na hrvatskom i engleskom jeziku.

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Republika Hrvatska ima dobre i prijateljske odnose s Ujedinjenim Kraljevstvom Velike Britanije i Sjeverne Irske.

U okviru obostrane iskazane spremnosti za suradnju i unapređenje dobrih bilateralnih vojnih odnosa sa Ujedinjenim Kraljevstvom Velike Britanije i Sjeverne Irske dana 2. srpnja 2002. godine u Londonu sklopljen je Memorandum o razumijevanju o obrambenoj suradnji između Ministarstva obrane Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske i Ministarstva obrane Republike Hrvatske.

Uz Sporazum između država stranaka Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje sudjeluju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga (PfP SOFA), Dodatni protokol Sporazumu između država stranaka Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje sudjeluju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga (Narodne novine-Međunarodni ugovor br. 14/2001) i Daljnji dodatni protokol Sporazumu između država stranaka Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje sudjeluju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga (Narodne novine – Međunarodni ugovori br. 7/2004), kojih je Republika Hrvatska stranka, a koji predstavljaju pravni okvir koji uređuje postupke i ostvarivanje suradnje u provedbi zajedničkih vojnih vježbi država stranaka, u praksi se iskazala potreba sklapanja dodatnih sporazuma kojima se detaljnije uređuju pitanja od značaja, a posebice detaljnije razrađuje pitanje logističke potpore i statusa snaga (stranog vojnog i civilnog osoblja) u provedbi zajedničkih vojnih vježbi.

Održavanje bilateralnih i multilateralnih vojnih vježbi istaknuto je u strateškim dokumentima Republike Hrvatske. Sudjelovanje u bilateralnim vojnim vježbama (posebno s članicama NATO-a i Partnerstva za mir) od osobitog je interesa za Republiku Hrvatsku i njezino uključivanje u euroatlantske organizacije, a stečena znanja i iskustva primjenjuju u operacijama uspostave mira u široj međunarodnoj zajednici.

Sudjelovanje u bilateralnim vojnim vježbama navedeno je u Strategiji nacionalne sigurnosti ("Narodne novine" broj 32/02) i Strategiji obrane ("Narodne novine" broj 33/02) kao jedan od načina da se Republika Hrvatska legitimira kao odgovorna članica međunarodne zajednice koja je spremna preuzeti svoj dio tereta globalne sigurnosti.

Sudjelovanje u bilateralnim vojnim vježbama uz to je i jedan od partnerskih ciljeva Republike Hrvatske u sklopu stupanja u Membership Action Plan (MAP) proces.

Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o provedbi vojnih vježbi i obuke i pružanju potpore države domaćina predstavlja, sklopljen je dana 12. rujna 2006. godine u Zagrebu. Ovaj Memorandum, uz PfP/NATO SOFA-u predstavlja pravni okvir kojim se pobliže definira odgovornost i opća načela vezano uz provedbu zajedničkih vojnih vježbi i pružanje potpore države domaćina oružanim snagama jedne sudionice kada su razmještene na državno područje druge sudionice radi provedbe međusobno dogovorenenih i u skladu s unutarnjim pravnim poretom sudionika odobrenih zajedničkih vojnih vježbi.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o provedbi vojnih vježbi i obuke i pružanju potpore države domaćina kako bi njegove odredbe u smislu članka 140. Ustava Republike Hrvatske postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba Zakona o potvrđivanju Memoranduma o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o provedbi vojnih vježbi i obuke i pružanju potpore države domaćina odvijat će se kroz redovne aktivnosti Ministarstva obrane te će se za njegovo provođenje koristiti sredstva iz Državnog proračuna namijenjena radu Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje Zakona o potvrđivanju Memoranduma o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o provedbi vojnih vježbi i obuke i pružanju potpore države domaćina po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora ("Narodne novine", broj 6/02 pročišćeni tekst i 41/02) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima.

Cijeneći da postoji interes Republike Hrvatske da Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o provedbi vojnih vježbi i obuke i pružanju potpore države domaćina u skladu sa svojim odredbama što prije stupi na snagu, potrebno je što skorije okončati sve unutarnje pravne postupke

predviđene Ustavom i zakonodavstvom Republike Hrvatske za njegovo stupanje na snagu.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već postojećim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka, u pravilu, ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj prijedlog Zakona raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

VI. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Na temelju članka 16. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora ("Narodne novine" broj 28/96), a polazeći od članka 139. Ustava Republike Hrvatske predlaže se pokretanje postupka donošenja Zakona o potvrđivanju Memoranduma o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o provedbi vojnih vježbi i obuke i pružanju potpore države domaćina po hitnom postupku.

Konačni prijedlog Zakona o potvrđivanju Memoranduma o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o provedbi vojnih vježbi i obuke i pružanju potpore države domaćina glasi:

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
MEMORANDUMA O SUGLASNOSTI IZMEĐU VLADE REPUBLIKE
HRVATSKE I VLADE UJEDINJENOG KRALJEVSTVA VELIKE BRITANIJE
I SJEVERNE IRSKE O PROVEDBI VOJNIH VJEŽBI I OBUKE I PRUŽANJU
POTPORE DRŽAVE DOMAĆINA**

Članak 1.

Potvrđuje se Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o provedbi vojnih vježbi i obuke i pružanju potpore države domaćina, potpisan u Zagrebu dana 12. rujna 2006. godine, u izvorniku na hrvatskom i engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Memoranduma iz članka 1. ovoga Zakona u izvorniku na hrvatskom jeziku glasi:

**MEMORANDUM O SUGLASNOSTI
IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE UJEDINJENOG
KRALJEVSTVA VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE O PROVEDBI
VOJNIH VJEŽBI I OBUKE I PRUŽANJU POTPORE DRŽAVE DOMAĆINA**

UVOD

Vlada Republike Hrvatske i Vlada Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (u daljnjem tekstu: sudionice):

IMAJUĆI U VIDU odredbe Sporazuma između stranaka Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga (NATO SOFA) sklopljenog u Londonu 19. lipnja 1951. kako se primjenjuje Sporazumom između država stranaka Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje sudjeluju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga (PfP SOFA), sklopljenim u Bruxellesu 19. lipnja 1995.;

IMAJUĆI U VIDU Memorandum o razumijevanju o obrambenoj suradnji između Ministarstva obrane Republike Hrvatske i Ministarstva obrane Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske potpisan u Londonu 2. srpnja 2002.;

S OBZIROM NA koncepciju razmještaja oružanih snaga sudionica u jednu od država radi provedbe međusobno odobrenih vojnih vježbi i obuke;

TE S OBZIROM NA potrebe oružanih snaga jedne sudionice za potporom države domaćina kada su razmještene u drugu državu;

SPORAZUMJELE SU SE kako slijedi:

ODJELJAK 1.

DEFINICIJE

U ovom Memorandumu o suglasnosti (Memorandumu) koriste se sljedeće definicije:

- a. Gostujuće snage. Oružane snage jedne sudionice kada su razmještene na državno područje druge sudionice radi provedbe međusobno odobrenih vježbi. Pojam uključuje osoblje, brodove, zrakoplove, vozila, hranu, opremu, streljivo, sredstva i zalihe, te civilnu komponentu takvih snaga, kako je to definirano u NATO SOFA-i, kao i sva zračna, pomorska i kopnena sredstva kretanja, zajedno s njihovim službama potpore potrebnim za razmještaj gore navedenih snaga.
- b. Država domaćin. Sudionica koja prima i privremeno ugošćuje snage druge sudionice na svom državnom području za vrijeme trajanja međusobno odobrenih vježbi.
- c. Potpore države domaćina (HNS). Civilna i vojna pomoć koju pruža država domaćin gostujućim snagama za vrijeme međusobno odobrenih vježbi koje se provode na njezinom državnom području, uključujući zračni prostor i teritorijalne vode.
- d. Vojne vlasti. Nadležni ured ili vojna formacija oružanih snaga jedne od sudionica, koje će po potrebi biti specificirane u provedbenom dogovoru.
- e. Prostori za obuku. Prostori na državnom području države domaćina definirani u planovima vježbi, a na koje su razmještene gostujuće snage radi provedbe određene vježbe.
- f. Vježbe Ovaj termin uključuje unilateralne, bilateralne i multilateralne vježbe i aktivnosti obuke, koje uključuju i postrojbe i pojedince, razmjenu i spajanje postrojbi, ali isključuje izobrazbu pojedinaca na tečajevima.
- g. Provedbeni dogovor. Pomoćni dokument ovom Memorandumu koji će se sklopiti za svaku vježbu ili drugu aktivnost obuke, a koji će precizirati zahtjeve gostujućih snaga, te izvore države domaćina koji su na raspolaganju za ispunjavanje tih zahtjeva. Provedbeni dogovor ujedno će precizirati potrebne postupke koje sudionice moraju primijeniti za pružanje potpore države domaćina te, prema zahtjevu, za provedbu vježbe. Provedbeni dogovor bit će dokument podređen ovom Memorandumu, te će se tumačiti sukladno njegovim odredbama.

ODJELJAK 2.

SVRHA I OPSEG

1. Svrha ovog Memoranduma je utvrditi odgovornosti i opća načela vezano za provedbu vježbi i pružanje potpore države domaćina. Ovaj Memorandum će ujedno opisati standarde, vrstu, razinu i načine potpore koju će država domaćin pružiti gostujućim snagama za vrijeme vježbi.
2. Detaljni postupci i opći zahtjevi potpore bit će regulirani odgovarajućim provedbenim dogovorom ili dogovorima. Potpora odobrena za svako mjesto provedbe vježbe bit će detaljno dokumentirana u aneksima odgovarajućeg provedbenog dogovora.
3. Ukoliko nije drugačije navedeno u ovom Memorandumu, odredbe vezane za dogovore o potpori države domaćina ovdje opisane primjenjivat će se od ulaska prethodnice gostujućih snaga na državno područje države domaćina, te će se nastaviti sve do izlaska zadnjega dijela tih snaga sa državnog područja države domaćina.
4. Ovaj Memorandum nema namjeru doći u sukob sa zakonima države domaćina ili bilo kojim međunarodnim sporazumima koji su na snazi između sudionica, te će u slučaju bilo kakvog spora prevladati odredbe odgovarajućih zakona ili sporazuma.

ODJELJAK 3.

RELEVANTNI DOKUMENTI

1. U pitanjima koje obuhvaća ovaj Memorandum, primjenjivat će se sljedeći dokumenti ili njihovi sljednici:
 - a. PfP/NATO SOFA; te
 - b. odgovarajući planovi vježbi i nautci.
2. NATO-ovi dokumenti koji mogu dati smjernice kod izrade provedbenog/ih dogovora uključuju, no nisu ograničeni na:
 - a. MC 310/2: NATO-ova načela logistike;
 - b. MC 334/1: NATO-ova načela potpore države domaćina;
 - c. AJP 4.5: Saveznička združena doktrina i postupci države domaćina; te
 - d. Bilo koji odgovarajući ugovor o standardizaciji (STANAG-i).

ODJELJAK 4.**ODGOVORNOSTI DRŽAVE DOMAĆINA**

U okviru odredaba ovog Memoranduma, država domaćin će:

- a. U skladu s odobrenim planovima vježbe i potpore odobriti i poduzeti sve potrebne mjere kako bi olakšala:
 - (1) prijam gostujućih snaga na određenim točkama ulaska,
 - (2) daljnje kretanje do određenih prostora za obuku,
 - (3) provedbu vježbe ili aktivnosti obuke, i
 - (4) vraćanje gostujućih snaga prema i kroz određenu/e točku/e izlaska;
- b. Dopustiti gostujućim snagama korištenje zračnih ruta države domaćina, koje se temelji na odobrenim planovima i postupcima države domaćina;
- c. Poduzeti sve potrebne mjere za olakšavanje korištenja zračnih luka i pomorskih objekata, zračnih, pomorskih, cestovnih i željezničkih ruta, kako bi se osigurao ulazak, prijam i preraspodjela snaga, te opskrba hranom, kako je to navedeno u planovima vježbe ili obuke;
- d. Dopustiti i dogovoriti opskrbu i korištenje lokalnih izvora, uključujući, ukoliko je to izričito zatraženo, usluge iz komercijalnih izvora, kako bi se udovoljilo zahtjevima gostujućih snaga za hranom i opremom, uključujući gorivo, zalihe, opremu, vozila, komunikacijsku opremu, zgrade, hospitalizaciju, rad i druge usluge, kako je specificirano u odgovarajućem provedbenom dogovoru ili dogovorima;
- e. Dopustiti, uz odgovarajuću obavijest, uvoz u, kretanje unutar i izvoz sa svog državnog područja materijala, zaliha, oružja i streljiva, kako to zahtijevaju gostujuće snage radi provedbe vježbi i obuke;
- f. Pomoći u potrebnim carinskim postupcima za određenu vježbu ili aktivnost obuke, te obavijestiti gostujuće snage o specifičnim zahtjevima za obavljanjem sigurnog uvoza u, kretanja unutar i izvoza sa svog državnog područja opasnih materijala, posebice eksploziva i streljiva;
- g. Dopustiti osoblju gostujućih snaga posjedovanje i nošenje pojedinačnog naoružanja i streljiva u skladu s člankom VI. NATO SOFA-e za vrijeme vježbe ili aktivnosti obuke, u vrijeme i na mjestima koja su međusobno odredile nadležne vojne vlasti države domaćina i zapovjednik gostujućih snaga;

h. Osigurati osoblje za vezu radi pružanja savjetničkih usluga poput prevođenja i poslova oko carinskih potvrda, ukoliko je tako specificirano u odgovarajućem provedbenom dogovoru ili dogovorima;

i. Osigurati određeni broj telefonskih i telefaks linija, računalnih i radio-uređaja, kako je to precizirano u odgovarajućem provedbenom dogovoru ili dogovorima;

j. Osigurati, u najvećoj mogućoj mjeri, da standard roba i usluga pruženih gostujućim snagama bude jednak onom koji se pruža vlastitom vojnom osoblju usporedivog čina ili razreda, ukoliko sudionice međusobno ne utvrde drugačije.

k. Osigurati procjene troškova za robe i usluge koje će pružiti država domaćin;

l. Davati savjete o sigurnosnim propisima države domaćina kod obuke koji su primjenjivi na aktivnosti koje će se provoditi za vrijeme vježbe ili aktivnosti obuke;

m. Davati savjete o propisima o zaštiti okoliša koji su primjenjivi za vrijeme vježbe, pri čemu će se u odgovarajućem provedbenom dogovoru ili dogovorima specificirati ona načela i postupke za zaštitu okoliša koji su primjenjivi na prostoru/ima za obuku.

ODJELJAK 5.

ODGOVORNOSTI GOSTUJUĆIH SNAGA

U okviru odredaba ovog Memoranduma, gostujuće snage će:

a. Provoditi vježbe u skladu s ovim Memorandumom i odgovarajućim provedbenim dogovorom, a objekte države domaćina koristiti u skladu s postupcima navedenim u tom provedbenom dogovoru i u skladu s bilo kojim postojećim nacionalnim planovima logističke potpore, koji nadopunjuju taj provedbeni dogovor;

b. Sukladno odredbama odjeljka 7. ovog Memoranduma, izvršit će povrat troškova državi domaćinu za cjelokupnu međusobno odobrenu robu i usluge pružene od strane vojnih vlasti države domaćina, osim za artikle ustupljene na privremeno korištenje. Svim artiklima na privremenom korištenju gostujuće snage koristit će se pažljivo te iste vratiti nadležnim vojnim vlastima države domaćina prije odlaska u istom stanju u kojem su bili primljeni, što se ne odnosi na istrošenost nastalu tijekom redovnog korištenja;

c. Sukladno odredbama PfP/NATO SOFA-e, pridržavati se carinskih formalnosti i postupaka države domaćina;

d. Osigurati osoblje za vezu koje će, prema zahtjevu, koordinirati sve logističke aktivnosti s lokalnim civilnim vlastima, te na točkama ulaza i izlaza;

e. Pridržavati se propisa o zaštiti okoliša, te postupaka relevantnih za vježbe ili aktivnosti obuke, kao i bilo kojeg propisa koji je na snazi u državi domaćinu, a vezan je za skladištenje, kretanje, korištenje, rukovanje i odlaganje opasnih materijala i eksploziva;

f. Osigurati da se podaci o eksplozivu (npr. netto količina eksploziva, vrsta eksploziva) koji će se prevoziti prijave odgovarajućim vojnim vlastima države domaćina najmanje 30 dana prije razmještaja. Takvi podaci trebaju uključivati nazive mjesta ulaza i izlaza kroz koje se eksploziv ili opasni materijali planiraju prevesti, te njihovo odredište, uključujući datume dolaska i odlaska;

g. Pridržavati se propisa države domaćina o sigurnosti obuke koji su primjenjivi na aktivnosti koje će se provoditi za vrijeme vježbe ili aktivnosti obuke.

h. Pridržavati se detaljnih postupaka i dogovora zajednički navedenih u odgovarajućim planovima i uputama za vježbu, te u odgovarajućem provedbenom sporazumu ili sporazumima vezano za administrativna i personalna pitanja uključujući, npr., uvoz valute, pomoć prevoditelja, korištenje vozila, postupke prijave i povratka u domovinu umrlih pripadnika te odnose s javnošću.

ODJELJAK 6.

UKLJUČENJE TREĆIH DRŽAVA

1. Ukoliko jedna sudionica predloži uključivanje osoblja snaga treće države u vježbu ili aktivnosti obuke na državnom području druge sudionice prema ovom Memorandumu, ta će sudionica o tome pisano obavijestiti državu domaćina u najkraćem mogućem roku za vrijeme trajanja postupka planiranja, no ona neće biti odgovorna za dogovore i obveze vezane za pravni položaj osoblja treće države na državnom području države domaćina. Ovisno o tome da li je treća država stranka NATO ili PfP SOFA-e ili nije, možda će biti potrebno sklopiti poseban dogovor između države domaćina i treće države.

2. U slučaju da jedna sudionica organizira ili sudjeluje u vježbi ili aktivnosti obuke na državnom području treće države, te pozove snage druge sudionice da sudjeluju u toj aktivnosti, ista može pomoći tim snagama gdje je to moguće pružajući potporu države domaćina u određenim elementima za vrijeme trajanja aktivnosti. Točna vrsta potpore bit će definirana u provedbenom dogovoru za svaku aktivnost obuke ili vježbe. Ipak, sudionica organizator neće biti odgovorna za dogovore i obveze vezane za pravni položaj snaga druge sudionice u trećoj državi.

ODJELJAK 7.

LOGISTIKA I FINACIJE

1. Za bilo kakvu logističku potporu, robe ili usluge, koje nisu besplatno osigurane zajedničkim pristankom pozivanjem na STANAG 3113, odgovarajuće vlasti države domaćina i gostujućih snaga mogu ugovoriti plaćanje gotovinom u valuti koju odredi država domaćin («transakcija uz povrat troškova»); plaćanje istovrsnom robom («transakcija razmjenom»); ili plaćanje u «jednakoj vrijednosti», koje će se definirati samo u novčanom smislu. Sukladno s tim, gostujuće snage će izvršiti plaćanje državi domaćinu u skladu s odgovarajućim odredbama za svaku vrstu transakcije precizirane u dolje navedenim podstavcima (a), (b) i (c), kao i s općenitijim odredbama navedenim u ostalom dijelu ovog odjeljka.

a. Transakcije uz povrat troškova. Gostujuće snage platit će nepodmirene otvorene stavke najkasnije 60 dana po primitku računa. U određivanju cijena kod transakcija uz povrat troškova, sudionici će se pridržavati slijedećih načela:

(1) Ovlašteni predstavnik gostujućih snaga i vlasti države domaćina ugovorit će cijenu ne uključujući dolje isključene troškove.

(2) Ukoliko fiksna cijena nije ugovorena prije narudžbe, narudžba će postaviti maksimalno ograničenje odgovornosti gostujućih snaga koje naručuju logističku potporu, robe ili uslugu, prije pregovora o konačnoj cijeni. Odgovarajuće vlasti sudionica će odmah stupiti u pregovore oko utvrđivanja fiksne cijene, koja pod određenim okolnostima može prekoračiti početno maksimalno ograničenje odgovornosti. Teret opravdavanja povećanja leži na sudionici koja traži prekoračenje maksimuma. U slučaju da odgovarajuće vlasti sudionica imaju poteškoća u ugovaranju konačne cijene, one mogu sagledati mogućnost drugačije naknade (istovrsnom robom).

(3) Kako bi podmirila opće i administrativne troškove koji se ne odnose izravno na prostor za obuku i objekte na njemu, država domaćin može zaračunati dodatnih 3% od konačnog iznosa na računu.

(4) Prilikom podmirivanja računa nijedna sudionica neće izvlačiti niti zadržavati dobit nastalu provedenim transakcijama.

(5) U slučaju posebnih nabava države domaćina od lokalnih dobavljača u korist gostujućih snaga, cijena neće biti nepovoljnija od one zaračunate oružanim snagama države domaćina za istovjetnu potporu, robe i usluge, umanjena za iznose navedene u stavku 8. ovoga odjeljka. Međutim, kod

zaračunate cijene može se uzeti u obzir razlike zbog, primjerice, rasporeda i mjesta dostave i slične okolnosti.

(6) U slučaju prenošenja iz vlastitih izvora države domaćina, iznos koji gostujuće snage plate za pruženu logističku potporu, robe i usluge bit će jednak onom koji država domaćin naplaćuje vlastitim oružanim snagama na dan primitka narudžbe.

b. Transakcije razmjene. Gostujuće snage će platiti vojnim vlastima države domaćina istovrsnom robom pružanjem istovrsne ili u bitnom jednake i vojnim vlastima države domaćina prihvatljive logističke potpore, roba i usluga. Ukoliko gostujuće snage nisu u mogućnosti platiti istovrsnom robom pod uvjetima iz rasporeda razmjene koji je na snazi u vrijeme izvorne transakcije, transakcija se može, uz uzajamnu suglasnost, provesti i kao transakcija uz povrat troškova, te će se na nju primjenjivati gore navedeni pododjeljak a), osim što će cijenu određivati datum predviđenog plaćanja istovrsnom razmjenom.

c. Jednaka vrijednost. Pojam «jednake vrijednosti» odnosi se na definiciju, u novčanom smislu, logističke potpore, roba i usluga bilo po stvarnoj ili procijenjenoj cijeni koja važi u vrijeme odobrenja transakcije. Gostujuće snage platit će vojnim vlastima države domaćina osiguranjem logističke potpore, roba i usluga prihvatljivih državi domaćinu, a u vrijednosti jednakoj isporučenoj odnosno pruženoj potpori. Ukoliko gostujuće snage ne plate u jednakoj vrijednosti pod uvjetima iz rasporeda razmjene koji je na snazi u vrijeme izvorne transakcije i to u roku koji ne prelazi tri mjeseca od dana izvorne transakcije, transakcija će se smatrati transakcijom uz povrat troškova, te će se na nju primjenjivati gore navedeni pododjeljak a).

2. Prigodom ispunjavanja svoje uloge koordinatora radi olakšanja nabave iz komercijalnih izvora, vojne vlasti države domaćina neće pribavljati usluge niti se obvezivati komercijalnim ugovorima u korist gostujućih snaga osim ako one nisu izričito pristale primiti usluge, robu itd. te platiti određeni iznos za iste. Sve usluge i robe iz komercijalnih izvora temeljit će se na formalnim ugovorima.

3. Gostujuće snage i vlasti države domaćina vodit će evidenciju svih transakcija među sudionicama.

4. Računi za pribavljenu logističku potporu, robe ili usluge mogu se formulirati prema Standardnom NATO Obrascu za zahtjev, primitak i povrat ili račun u Aneksu B STANAG-a 2034, te će se pozivati na ovaj Memorandum (ili odgovarajući provedbeni dogovor), kao i na bilo koji primjenjivi broj narudžbe. Uz račune će se prilagati potvrda o primitku od strane gostujućih snaga, a podmirivat će se bilo lokalno na terenu u postupku preciziranom u provedbenom dogovoru, ili će se slati vojnim vlastima gostujućih snaga najkasnije 60 dana od dana kada im je pružena logistička potpora, robe ili usluge. U računima će biti pojedinačno navedena naknada za različite oblike logističke potpore, roba ili usluga koje se naplaćuju.

5. Gostujuće snage će platiti robe, opremu ili usluge dobivene iz komercijalnih izvora kao što je hrana, najam vozila i pranje odjeće prije odlaska sa državnog područja države domaćina, osim ako ugovorom nije drugačije utvrđeno ili dođe do spora oko cijene odnosno primanja usluga. U potonjem slučaju uložiti će se svi napor radi rješavanja spora u najkraćem mogućem roku kako bi se ubrzalo podmirivanje računa.

6. Prema mogućnostima, država domaćin osigurati će osoblju gostujućih snaga prehranu i smještaj jednake kvalitete koju bi osigurala i osoblju svojih oružanih snaga.

7. Gostujuće snage neće dalje prenositi logističku potporu, robe i usluge, niti privremeno niti trajno, na drugu državu ili organizaciju bez pisanog odobrenja države domaćina.

8. U mjeri u kojoj to postojeći zakoni, propisi i međunarodni sporazumi omogućuju, odgovarajuće vlasti države domaćina osigurati će da se, u vezi s ovim Memorandumom, ne nametnu porezi, carinske pristojbe i slične dadžbine. Ukoliko postoji obveza plaćanja poreza, carinskih pristojbi i sličnih dadžbina, odgovarajuće vlasti države domaćina će ih naplatiti na način koji je najpovoljniji za zadovoljavajuću provedbu dogovora opisanih u ovom Memorandumu.

9. Daljnji detaljni financijski dogovori, uključujući i one vezane za podmirivanje računa, bit će specificirani, na primjeren način, u odgovarajućem provedbenom dogovoru ili dogovorima.

ODJELJAK 8.

STEGA I JURISDIKCIJA

1. Jurisdikcija nad osobljem gostujućih snaga dogovarat će se u skladu sa člankom VII. NATO SOFA-e.

2. U slučaju da nadležne vlasti države domaćina pritvore bilo kojeg pripadnika gostujućih snaga, o tome odmah moraju obavijestiti Zapovjedništvo vježbe ili aktivnosti obuke, kao i visoke predstavnike države domaćina i gostujućih snaga koji sudjeluju u vježbi. Oni će potom obavijestiti svoje nadležne vojne vlasti.

3. U slučaju da vlasti države domaćina imaju, u skladu sa člankom VII. NATO SOFA-e, pravo jurisdikcije nad pripadnicima gostujućih snaga, ona će se provoditi u okviru redovnog kaznenopravnog sustava koji se primjenjuje na civile, a ne u okviru kaznenopravnog sustava koji se primjenjuje na pripadnike oružanih snaga države domaćina.

ODJELJAK 9.

VOĐENJE I ZAPOVIJEDANJE

1. Vođenje i zapovijedanje bit će organizirano u skladu s nacionalnim planovima i postupcima, ili pak prema planovima i postupcima utvrđenim između sudionica, kako bude primjereno za određenu vježbu ili aktivnost obuke, te kako je precizirano u odgovarajućem provedbenom sporazumu ili sporazumima.
2. U slučaju neprijateljstava, bilo nakon objave rata ili zbog drugog razloga, osoblje gostujućih snaga neće biti angažirano ni u kakvom svojstvu u aktivnim operacijama, a vojne vlasti države domaćina pomoći će im u traženju uputa njihove vlade.

ODJELJAK 10.

POTRAŽIVANJA I OBVEZE

1. Potraživanja nastala, odnosno vezana za provedbu ovoga Memoranduma rješavat će država domaćin u skladu sa člankom VIII. NATO SOFA-e. Specifični administrativni dogovori bit će regulirani odgovarajućim provedbenim dogovorom.
2. Potraživanja proizašla iz aktivnosti poduzetih u vezi sa ovim Memorandumom na koja se članak VIII. NATO SOFA-e ne može primijeniti rješavat će ona sudionica koja je utvrđena kao najprikladnija nakon konzultacija među sudionicama i evidentirana u odgovarajućem provedbenom dogovoru.
3. U slučaju štete nastale na ili prouzročene od strane zajedničke imovine sudionica, kada trošak naknade štete ne snosi treća strana, trošak će podmiriti, u jednakim dijelovima, sudionice.
4. Sudionice neće naknaditi štetu ugovaračima u slučaju obveza na temelju potraživanja treće strane.

ODJELJAK 11.

ZAŠTITA TAJNIH PODATAKA I SIGURNOST

1. Svi tajni podaci razmijenjeni ili nastali vezano za ovaj Memorandum koristit će se, prenositi, pohranjivati, sa njima će se rukovati i čuvati ih u skladu s nacionalnim sigurnosnim zakonima i propisima sudionica.
2. Tajni podaci prenosit će se isključivo kanalima između vlada sudionica, odnosno kanalima koje odobre nadležne sigurnosne vlasti sudionica. Takvi podaci nosit će oznaku stupnja tajnosti i oznaku države porijekla.

3. Svaka sudionica poduzet će sve raspoložive pravne korake kako bi osigurala da se tajni podaci dobiveni ili nastali na temelju ovog Memoranduma zaštite od daljnjeg otkrivanja. Takav tajni podatak neće se objelodaniti vladi ili entitetu treće strane bez prethodne pisane suglasnosti sudionice od koje podatak potječe.
4. Svaka sudionica osigurat će ograničenje pristupa tajnim podacima samo na osobe s odgovarajućom sigurnosnom provjerom, čije sudjelovanje u vježbi ili aktivnosti obuke iziskuje pristup tajnim podacima.
5. Svo osoblje gostujućih snaga pridržavat će se sigurnosnih propisa države domaćina. Svaki podatak koji je otkriven ili stavljen na raspolaganje osoblju gostujućih snaga smatrat će se kao podatak koji je pružen sudioniku koji je pokrovitelj osoblju gostujućih snaga i na njega će se primjenjivati odredbe ovog Memoranduma i odgovarajućih provedbenih dogovora.
6. Država domaćin osigurat će da obuka teče bez ometanja od strane neovlaštenoga osoblja koje bespravno ulazi na prostor(e) za obuku, na poligon(e) odnosno pomoćni(e) objekt(e).
7. Detaljni sigurnosni postupci bit će specificirani u odgovarajućem provedbenom dogovoru ili dogovorima.

ODJELJAK 12.

MEDICINSKA I STOMATOLOŠKA ZAŠTITA

1. Zapovjednik gostujućih snaga dužan je osigurati da medicinsko i stomatološko stanje osoblja gostujućih snaga prije sudjelovanja na predmetnoj vježbi ili aktivnosti obuke bude na odgovarajućoj razini. Osoblje gostujućih snaga mora biti opskrbljeno svim potrebnim ranije prepisanim lijekovima u količini dovoljnoj za vrijeme razmještaja radi osiguranja kontinuiranog liječenja u predviđenom vremenu razmještaja.
2. Medicinsko i stomatološko liječenje osigurat će država domaćin u skladu sa člankom IX. NATO SOFA-e. Dodatno, za sudjelovanje u aktivnostima izvan predviđene obuke osoblje gostujućih snaga mora imati odgovarajuće zdravstveno osiguranje.
3. Medicinska i stomatološka potpora osigurana osoblju gostujućih snaga koje sudjeluje na vježbi bit će navedena u odgovarajućem provedbenom dogovoru, u kojem će se ustanoviti lokacije i vrste raspoloživih zdravstvenih objekata u blizini planiranog odnosno planiranih prostora za obuku.
4. Vlasti države domaćina osigurat će, u mjeri u kojoj je to moguće, da zrakoplovu za medicinsku evakuaciju gostujućih snaga (MEDEVAC), uključujući helikoptere, bude dan najviši prioritet kod tranzita do, unutar te iz određenog prostora za obuku, kao i pristup zračnom prostoru države domaćina u skladu s njezinim nacionalnim postupcima, kako bi se omogućila bilo koja hitna intervencija.

5. Kao smjernice za provedbu ovoga Memoranduma mogu se koristiti odredbe STANAG-a 2061 (Postupci za postupanje s pacijentima država saveznica u medicinskim objektima) i STANAG-a 2132 (Dokumentacija o medicinskoj evakuaciji, liječenju i uzrocima smrti pacijenata).

6. Osnovna medicinska zaštita i hitno stomatološko liječenje pruženo od strane medicinskih službi države domaćina, te evakuacija vojnim zrakoplovom, uključujući helikoptere, bit će osigurani bez naknade. No u slučaju zahtjeva za pružanjem pomoći iz izvora države domaćina radi prijevoza ozlijeđenoga osoblja u bolnicu po izboru gostujućih snaga, vlasti gostujućih snaga će prihvatiti odgovornost za povrat troškova koji su nastali zbog cijene obavljenog prijevoza. Troškove bilo kojeg potrebnog daljnjeg liječenja snosit će vlasti gostujućih snaga.

7. Vlasti gostujućih snaga također će izvršiti povrat troškova vlastima države domaćina za hitnu evakuaciju civilnim medicinskim zrakoplovom, uključujući helikoptere, kao i za medicinsku zaštitu pruženu osoblju u lokalnim civilnim medicinskim ustanovama, osim što se gostujuće snage mogu, radi plaćanja troškova takvoga liječenja, pozvati u svoju korist na bilo koji primjenjivi međunarodni ili bilateralni sporazum o zdravstvenom ili socijalnom osiguranju.

ODJELJAK 13.

INCIDENTI I NEZGODE – SUDJELOVANJE U VOJNOJ ISTRAZI

1. U slučaju istrage vojnih vlasti države domaćina incidenta ili nezgode u kojoj je sudjelovalo osoblje gostujućih snaga, vlasti gostujućih snaga mogu imati promatrača prilikom svake službene istrage vezane uz incident ili nezgodu. Promatraču neće biti dopušteno unakrsno ispitivanje niti neki drugi vid sudjelovanja u istrazi, kao ni prisustvovanje prilikom rasprave o nalazima i preporukama. Promatrač redovno ne može biti viši u činu od voditelja istražnog tima. Vlasti gostujućih snaga mogu, ako njihovi zakoni i propisi tako nalažu, provesti daljnju istragu. Troškove sudjelovanja u istrazi u cijelosti snose gostujuće snage.

2. Vlastima gostujućih snaga redovno će se dostaviti primjerci relevantnih nalaza i preporuka u istrazi. Zahtjeve za daljnjom dostavom određenih informacija vlasti države domaćina blagonaklono će razmotriti.

ODJELJAK 14.

POSTUPANJE U SLUČAJU SMRTI PRIPADNIKA GOSTUJUĆIH SNAGA

1. Smrt pripadnika gostujućih snaga na državnom području države domaćina prijavit će se odgovarajućim vlastima države domaćina. Smrt će potvrditi liječnik države domaćina.

2. Ukoliko nadležne vlasti države domaćina zahtijevaju obdukciju umrloga, ona se ima provesti prema nacionalnom postupku po liječniku države domaćina koji je određen za taj slučaj. Država domaćin će obavijestiti zapovjednika gostujućih snaga prije provođenja bilo koje obdukcije. Obdukciji, čije će vrijeme i mjesto odrediti nadležne vlasti države domaćina, može prisustvovati i liječnik kojeg odrede vlasti gostujućih snaga.

3. Vlasti gostujućih snaga organizirat će zbrinjavanje posmrtnih ostataka čim dobiju dopuštenje nadležnih vlasti države domaćina. Povratak u domovinu posmrtnih ostataka provest će se u skladu s propisima države domaćina. Vlasti gostujućih snaga obavijestit će vlasti države domaćina, na zahtjev, o načinu organizacije prijevoza posmrtnih ostataka sa državnog područja države domaćina. Cjelokupne troškove vezane za zbrinjavanje posmrtnih ostataka snosit će gostujuće snage.

ODJELJAK 15.

ZAŠTITA OKOLIŠA

Postupci za zaštitu okoliša bit će detaljno razrađeni, gdje je potrebno, u odgovarajućem provedbenom dogovoru. Sva potraživanja vezana za pitanja okoliša rješavat će se u skladu s načelima navedenim u odjeljku 10.

ODJELJAK 16.

RJEŠAVANJE SPOROVA

Bilo koji spor proizašao iz tumačenja ili primjene ovog Memoranduma ili bilo kojeg odgovarajućeg provedbenog/ih dogovora riješit će se pregovorima sudionica na najnižoj primjerenom razini te se neće upućivati na rješavanje bilo kojeg nacionalnom ili međunarodnom sudu ili trećoj strani.

ODJELJAK 17.

IZMJENE I DOPUNE

Ovaj Memorandum može se izmijeniti i dopuniti u bilo koje doba u pisanom obliku uz uzajamnu suglasnost sudionica. Izmjene i dopune stupaju na snagu u skladu s odjeljkom 18. stavkom 1. ovog Memoranduma.

ODJELJAK 18.

STUPANJE NA SNAGU, TRAJANJE I PRESTANAK

1. Ovaj Memorandum stupa na snagu na dan kada Vlada Republike Hrvatske obavijesti Vladu Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske o ispunjenju svih potrebnih uvjeta u skladu sa zakonodavstvom Republike Hrvatske za njegovo stupanje na snagu. On će ostati na snazi osim u slučaju okončanja uz uzajamnu suglasnost ili u slučaju istupanja jedne sudionice uz pisanu obavijest drugoj sudionici šest (6) mjeseci unaprijed.

2. U slučaju prestanka ovog Memoranduma, za bilo koja pitanja koja u tom trenutku ostanu neriješena, nastavit će se primjenjivati njegove odgovarajuće odredbe, kao na primjer:

- a) odredbe odjeljka 7. (Logistika i financije), 10. (Potraživanja i obveze) te 16. (Rješavanje sporova) ostat će na snazi do konačnog rješavanja svih plaćanja, potraživanja i sporova; i
- b) odredbe odjeljka 11. (Zaštita tajnih podataka i sigurnost) ostat će na snazi sve dok svi takvi podaci i materijali ne budu uništeni ili vraćeni sudionici od koje su potekli.

Gore navedeno predstavlja sporazum postignut između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ujedinjenoga Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o iznesenim pitanjima.

Potpisano u Zagrebu dana 12. rujna 2006, u dva izvornika na hrvatskom i engleskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

Za Vladu Republike Hrvatske

Za Vladu Ujedinjenoga Kraljevstva
Velike Britanije i Sjeverne Irske

Berislav Rončević, v. r.
ministar obrane

Sir John Ramsden, v. r.
veleposlanik

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove obrane.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona Memorandum iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti naknadno, u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. Konačnog prijedloga Zakona propisano je da se potvrđuje Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o provedbi vojnih vježbi i obuke i pružanju potpore države domaćina u skladu s odredbama članka 139. Ustava Republike Hrvatske čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana njegovim odredbama.

Članak 2. sadrži tekst Memoranduma u izvorniku na hrvatskom jeziku.

Člankom 3. utvrđeno je da je provedba Zakona o potvrđivanju Memoranduma iz članka 1. Zakona u djelokrugu središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove obrane.

Člankom 4. utvrđuje se da na dan stupanja na snagu Zakona, Memorandum iz članka 1. Zakona nije na snazi, te da će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti nakon njegovog stupanja na snagu.

Člankom 5. utvrđuje se dan stupanja na snagu Zakona.